D - N
26/1 1949

Kravet på skattelindring i förgrunden

Folkpartiet fortsätter energiskt kampanjen för skattelättnader. De bestämda uttalandena i remissdebatten har följts av en motion som redogör för de viktigaste motiven och som preciserar vad man här begär, alltså dels omedelbar sänkning av inkomstskatten, dels skyndsam utredning om successiv ytterligare minskning av skattetrycket. Högern har också gjort en framstöt i den riktningen, fastän den nyanserats på ett annat sätt — dessutom har högern kommit med en stor avvikelse från regeln att inte motionera om nya miljonanslag genom att begära inemot 100 miljoner extra till försvaret (främst den rekommenderade förstärkningen av flygvapnet). En sådan merbelastning skulle tydligen avsevärt försämra utsikterna att lindra skatteplågan. Man lägger också märke till att högern ställer sig tveklig till det gång på gång framförda önskemålet om en verklig avvägning mellan olika militära behov. De liberala krafterna i riksdagen kommer givetvis att påminna härom. Över huvud taget är det av största vikt att riksdagens bearbetning av de stora anslagsfrågorna präglas av en allvarlig strävan, i varje fall från oppositionens sida, att lägga till rätta för skattesänkning.

Tyvärr bekräftade remissdebatten att det finns ett svårt hinder — Wigforss. Finansministern kunde inte gärna ha uttryckt tydligare att han för sin del är ointeresserad av skattesänkning. Saken är inte "aktuell", sade han. Ett utmanande svar till alla för vilka denna sak är brännande aktuell och som känner sig övertygade att skattebördan kan lättas bara man riktigt vill — bara man uppfattar det som den viktigaste aktuella socialreformen. Tills vidare behåller emellertid hr Wigforss sin ledande ställning inom regeringen. Vad han tänker spelar större roll än vad statsministern tänker. Under remissdebatten trängdes hr Erlander beteckande nog i bakgrunden.

Enda sättet att betvinga detta motstånd är att driva skattelindringslinjen så hårt, så uthålligt och på så bred bas att regeringspartiet fruktar ett nytt, ännu starkare bakslag inom väljaropinionen. Åtskilliga socialdemokrater har redan blivit ille till mods inför reaktionen, inte minst inom arbetarkretsar. De vet att det är ett falskt påstående att mindre inkomsttagare skulle bli jämförelsevis oberörda av skattetrycket. Inkomstskatten har sänkts för så och så många — men samtidigt har penningvärdet sjunkit, penninginkomsterna stigit och skatteprogressionen gjort sig starkt gällande. Resultatet blir som oftast en högst reell känsla av att skatterna slukar en allt större del av inkomsterna. De som ivrar för sociala reformer har i nuvarande läge skäl att varna för att beskattningen drivs så långt "att en känsla av avsaknad mot de offentliga och sociala uppgifterna växer fram". Citatet är hämtat från den liberala skattemotionen — där påpekas också att ovanför en viss gräns är det oriktigt att hävda att ju högre skatter som läggs på de medelstora och större inkomsterna, förmögenheterna och arven, desto mindre skatter behöver läggas på de övriga. Kakan som skall delas är inte lika stor, oberoende av de skattepolitiska fördelningsåtgärderna. Den minskas när skattepolitiken inverkar oförmånligt på produktionen.

Varm tacksamhet för snålt besked

Mörkläggningen kring den svenska utrikespolitiken har — med tanke på att vi dock lever i en demokrati — drivits ganska nära fulländningen. Den framträder på skilda sätt. Förhandlingar äger i stor utsträckning rum i hemlighet — såsom senast i Karlstad — och de kommunikéer som smånings om utsänds är intetsägande. De upplysningar som förmedlas till utrikesnämnd och partigrupper förenas med tystnadslöften, och efter allt att döma doseras dessa upplysningar på ett för stats- och partiledningar förmånligt sätt. I sina s. k. informationsmöten med pressen söker utrikesledningen svepa sekretessens slöja även kring de mest triviala och välkända fakta; stundom är det därför snarare fråga om nedtystning än om upplysning. Inom riksdagen vidtas åtgärder för att den fiktiva enigheten inte skall avslöjas som fiktiv; inläggen, som inte har något med debatt att skaffa, för sig mellan de rena plattheterna och de inkräktgående formuleringar vilka vill antyda att vederbörande har en egen ståndpunkt utan att klarlägga vilken denna ståndpunkt är.

Dessa metoder kan i viss mån förklara en rad tidningars glädje över kommunikén från Köpenhamn. Man är van att inte få något besked och är därför tacksam för det allra minsta. Starkt är det likväl då Morgon-Tidningen förklarar att här förelägger "den kanske mest fri-språkiga kommuniké som någonsin utsänts från överläggningar av denna art". Att ens denna tidning orkar vara så servil; blir inte både regeringen och läsarna oroade över denna skuggliknande följsamhet? Stockholms-Tidningen är nästan lika lyckligt: "det finns inga dunkla punkter" i kommuniken; "man har noga bemödat sig om att undvika formuleringar som kunde inbjuda till skiljaktiga tolkningar" — ja, det stora är ställvida rätt. som dunkelheten gör tolkningar nästan omöjliga. "Ordalydelsen utgör en sammanfattning av den enighet som allenast uppnåtts om problemets frsering", skriver Svenska Dagbladet. Att meddela att man skulle kunna bli enig om man inte vore enig — denna kärnpunkt i kommuniken är alltså en fiesering av problemet, en sammanfatning av enigheten! Det enda sakligt upplysande i kommuniken är meddelandet i frågorna om anskaffning av materiel utifrån — och tvisterna kring denna fråga är sedan veckor kända genom pressen.

Då man börjar prisa mörkläggningen såsom klarläggande, nedtystningen såsom upplysning och de likriktade fraserna som fri och öppen debatt belyser man i själva verket hur svagt och bristfälligt vår demokrati verkar på ett väsentligt område. "Pressen gör sig därmed till medskyldig i strävanden att få avgörandet i centrala frågor förlagt bakom lyckta dörrar. Den tjänar de politiska ledarna, inte folket.

PRESSGRANNAR

Kommunisten från Köpenhamn berömmer, särskilt i socialdemokratisk press, för medvetslig öppenhet. Inte desto mindre ägnas större delar av tidningskommentarerna åt tolkningsfrorsk. Sålunda spänner Svenska Dagbladet (b) vidare på uttalandet att klarhet måste skapas om materielleveranser utifrån:

Besked härom har lämnats av både Informationsbyrån i State Department och senast av Truman i inledningstalet den 20 januari, men presidentens uttryckssätt lämnade rum för någon tvekan om vapenleveranser skulle begränsas till enbart medlemmar av den blivande Atlantpakten. Köpenhamnskommunikéns formulering härvidlag synes ha gjorts så till att från skandinavisk sida en sondering göres i Washington — tillhåndа också amerikanskt — för att få närmare klarhet över vilken dimensche blir regeringarnas sak.

Medan Svenska Dagbladet lämnar öppet vilka andra ståndpunktsskillnader som döljer sig bakom ordet "allianstrihet", är Stockholms-Tidningen (fp) färdig med en dogmatisk utläggning på den punkt:

Det synes vara klart, att meningsskiljaktigheterna är de samla mellan Sverige och Norge. Den norska önskemålet går tydligen ut på att genom hänvändelser till västmakterna, främst Förenta staterna, utan direkt anslutning till Atlantpakten skaffa bindande försäkringar, likvärdiga med garantier, om inte endast möjlighet att förvärva nödig krigsmateriel på billiga villkor utan även om sådant militärt bistånd vid ett angrepp att man kunde tala om en allians med formellt enskilda utfästelser.

Detta är inte verklig alliansfrihet enligt svensk mening, och där gapar den klyfta, över vilken det förefaller omöjligt att slå en bro. Att frågan om möjligheten att skaffa försvarsmateriel måste utredas som en förutsättning för förbundet är alls ense om: Men det gäller, om man skall göra de nödiga förfrågningarna, väster ut på ett sådant sätt, att neutralitetsviljen härdas, eller om man skall antyda, att leveranserna vid givet tillfälle skulle kunna kompenseras genom ställningstagande för västblocket. En kryptoallians har inga utsikter att godtas av svenska statsmakter och svenskt opinion."

Att denna teckning, som kunde gjorts i fjol, nu bör betraktas med skärpta framgår exempelvis av följande uppgifter i Aftontidningen (a):

Sveriges förhandlare har av allt att döma gått så långt de kunnat med tanke på ställningstagandena i riksdagsgrupperna inför Köpenhamns-mötet. Kanske till och med något längre än riksdagsgrupperna ståndpunkter gav tickning för. Allt i avakt på tillmötesgå Norges önskemål. Det är sålunda anmärkningsvärt att svensk synpunkt att kommuniken inte innehåller ordet neutralitet utan talar om "fristående" och "allianstritt" försvarsförbund. Man kan säkerligen tolka detta som en eftergift gentemot Norge.

Regeringsorganet Morgon-Tidningen (s) förklarar att "ingenting sensationellt inträffat", men har ändock ett par omdömen om den svenska ståndpunkten som kan tidra sig intresse:

Ordet neutralitet finns inte i kommuniken, men det talas i stället om "fristående skandinaviskt försvarsförbund" och "allianstritt förbund". Båda definitionerna är fullt acceptabla från svensk synpunkt.

På längre sikt innebär skandinavalternativet kl. a. att de tre länderna kan bygga upp sitt försvar med hjälp av en gemensam tänjbar svensk industriell kapacitet, komplicerad — vid positiv inställning från västmaktshåll till en skandinavisk alliansfri samling — med för ur Amerika synnunkt bortre vara mindre lockande även för västmaktsidan.

Om det finns nyanser i tolkningarna av de ståndpunkter som framlagts i Köpenhamn, har kommuniken inte kunnat lämna någon i tvivel om att delegationerna skilts åt i motsättningarnas tecken. Medan flertalet presskommentarer till detta faktum inskränkte till vaga ord om den goda viljan och om framtidshoppet, hittar Expressen (fp) åt den meningen att fortsatta förhandlingar är ganska meningslösa:

Visserligen är det, åtminstone teoretiskt, möjligt att det under dessa dagar skall inträda nya och överraskande moment, som kan möjliggöra en sammanjämkning och kompromiss mellan de norska och svenska synpunkterna. Men den möjligheten har ju i själva verket funnits under hela den långa tid som förhandlingarna pågått utan att därför sådana moment inträtt sig. Att under sådana förhållanden hänge sig åt förhoppningar om att man i Oslo skall kunna lägga grunden till ett skandinaviskt försvarsförbund, vittnar minst sagt om ett ganska outvecklat verklighetssinne.

Från liknande utgångspunkter talar Handelstidningen (fp) om ett historiskt tillfälle som håller på att glida oss ur händerna:

Ett skandinaviskt försvarsförbund skulle ha fört Sverige ut ur den riskfyllda isolering, där landet nu går att söka sig en bedräglig trygghet. Det skulle ha beseglat en skämhörighet, som alla de tre folken känner som en blodets förpliktelse. De skandinaviska länderna kunde icke lämna världen ett mera övertygande bevis för sin egen politiska vanmakt än genom att låta detta historiska tillfälle passera utan illusioner och besvikelser.

Och Ny Tid (s) känner det som om vår generation skulle misslyckas med sin kanske största uppgift:

I så fall får bitter på vidare till nästa generation. Men innan den kan gripa sig an med uppgiften skall den tillnämnda få erkänning förbanna oss som misslyckades.

I så fall lär inte hr Undén bli således borgfriend — vilket är regeln när det nu i socialdemokratiska tidningar talas om försummelser och misagrepp. Regeringspressen torde vara mera Undénsk än statsministern själv.

Tl-åringen Gust. Mossenon hade ett lyckat framträdande i remissdebatten. Jönköpings-Posten (fp) målar förtjust hur till och med statsråden lyssnade och slutar:

Gammal är åldst, heter det. Hr Mossenon uppfrädde i kammaren som en yngling. Han talade med verkligt mod och med en fräschhet och känsla, att hans belackare samt och sympatiserna vavit tillstädes. De hade då mäst ge sig på råd och ondd — om de velat våra krifter.

Med "belackarna" avses de som hävdat att hr Mossenon vid sin ålder borde lämna de många arbetsuppfifterna i riksdagen åt yngre krafter. Dagens Nyheter ingenstere med tillfredsställelse, att hr Mossenon själv tillhör denna "belackare" — han har nämligen tillkännagivit sin avsikt att avgå under perioden. Samma riktiga avsikt har, åtminstone mera privat, uttryckts av andra kammarledamöter i högsta åtskliksen.

21 DAGARS RESA TILL
FRANSKA RIVIERAN
Under 5 härliga dagar deltager Ni i det glada livet i anurkusterna huvudstad NIZZA. Genom den intressanta busfärden kommer Ni dessutom att stifta bekantskap med det ljuva Provences pittoreska byar, de klassiska städerna i södra Frankrike, Nimes, Les Baux och Avignon, hamnstaden Marseille, Bourgogens berömda vindistrikt, Alpernas storslagna natur... och slut men inte minst Paris.
Avresa 10/3 (Blomsterkrig i Nizza).
„ 7/4 (Historiska festspel i Villefranche).
„ 5/5 och 2/6.
Pris 3,000:—
Europa-Resor
Detaljerat prospekt, anmälan och upplysningar genom KAK:s resebyrå, Blasieholmshamnen 6, och Skiffertmsandets Resebyrå, Vasagatan 16.

Välsituerad läkare
önskar hyra eller köpa 5—6-rumsvåning el. alternativt 8—10-rumsvåning, varvid i senare fallet kan lämnas moderniserad 4-rumsvåning samt å Östermalm. Svar t. "S. — Snabb affär — 40", Dagens Nyheters Huvudkontor.

BLY
Org. och omsmält endast till direktförbrukare mot inköpslicens.
Värians Metallexport
62 42 73 Stockholm 62 62 72

Entreprenad å vatten- och avloppsledningar.
Lesjöfors Vattenverkstyrelse infordrar härmed anbud å utförande av vatten- och avloppsledningar inom Lesjöfors municipalsamhälle.
Ritningar samt övriga handlingar lämnas entreprenaden tillhandahålles av Lesjöfors Vattenverkstyrelse, Box 42 c, Lesjöfors, tel. 114, mot deposition av 50:— kronor, insättes å postgiro 73049. Rämnes komman, vilket belopp återlämnas vid programhandlingarnas återställande i oskadad skick.
Förseglat anbud märkt "Vatten och avlopp, stupparna 1 och II" skall ingivas till Lesjöfors Vattenverkstyrelse, Box 42 c, Lesjöfors, senast den 21 februari 1949.
Rätt till fri prövning av anbud förbehålles.
Anbud skall för anbudsgivaren vara juridiskt bindande till d. 21 april 1949.
Lesjöfors den 23 januari 1949.
LESJÖFORS VATTENVERKSSTYRELSE.

Anbud å krakstör.
Härmed inbjudes anbud å 30.000 krakstör av 2,75 m längd och toppdim. 1,5—2". Stören skall vara av barkad gran, rak samt wissad i rotändan och tvärhuggen i toppändan.
Anbud kan lämnas antingen på hela partiet eller på delposter om minst 2.000 stör. Leverans skall ske senast den 1/9 1949. Anbud å delpost kan lämnas fritt nägot av vägförvaltningens garage eller fritt järnväg leverantörens station. Anbud å hela partiet skall lämnas fritt järnväg leverantörens station.
Anbud skall innehålla uppgift om leveranstid.
Förseglade anbud märkta "Anbud å krakstör" skola vara vägförvaltningen tillhanda senast den 10 febr. 1949.
Anbud skall vara giltigt t. o. m. 10 mars.
VAGFÖRVALTNINGEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄN, LINKÖPING.

Initiativrik ung man
med student- och handelsgymnasiex., affärspraktik — och som han tror — äime för affärer och förmåga att ta folk, söker arbete med utvecklingsmöjl. Sv. t. "Duglig. o. framåtanda", 25 53 09 (Telefonvar).

Skarpskjutning
Skjutning kommer att äga rum vid Solbo i riktning NO ut under tiden 27/1—29/1 kl. 0600. Området begränsar i öster av en linje dragen fr. Knuthy—Råsten hpl och i väster av en linje Kärven hpl—Uddnäs. Allmänheten varnas att under ovannämnda tid beträda angiva område.
Utriksdal den 26/1 1949.
G. C. H. RADETZKY
Kapten
Övningsledare.

Välkänd Hotell- o. Restaurangrörelse
med fullständiga rättigheter i landsortsstad, säljes på grund av sjukdom. Medelstor, bra rörelse med utmärkta inventarier. Svar till "Förmånligt pris", Tärnbloms Annonsbyrå, Stockholm, fvb.

Billtillbehörsfirma
centralt belägen m. lokaler för kontor, lager o. gummiverkstad, säljes på grund av familjeskäl. Svar till "Billtillbehör — 15 — P." D. N:s R.-k.

Person disponerande
ca 10.000:—, erbjudes lön. samarbete. Svar till "K. F. B. — 801", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Hrr Tidskriftsutgivare!
Boktryckeri med god pluppersknot, som på grund av tidskrifts nedläggande kan ägna sig åt sättning och tryckning av mindre, periodisk tidning, söker kontakt med utgivare. Vår kapacitet är 4 sättmaskiner, erforderliga tryckmaskiner + rotation. Svar emotses tacksamt under signatur "S. — Kvalitet — god leveransförmåga", Dagens Nyheter, Stockholm, f. v. b.

Rotationstryck
med möjlighet till färgtryck utföres till förmånliga priser på leveranskraftigt tryckeri; i landsorten. Passande tillfälle, för tidningar och tidskrifter samt kataloger i massupplaga. Svar till "Snabba leveranser", Wilh. Anderssons Annonsbyrå AB., Kungsgatan 74, Stockholm.

KERAMIKTEKOPPAR
lösa eller med servis. Även till återförsäljare.
Westerdahls Bosättningsaffär
26 S:t Eriksg. 50 22 90.

GROSSISTER
För försäljning över hela landet utbjudes patentskyt nyhet för HUSHALL och RESTAURANGER. Svar till "Masartikel 1949", Dagens Nyheter, Sturegian.

FÖRSÄLJNINGSINGENJÖR — KEMIKALIER
Som chef för den avdelning vid vårt huvudkontor i Uddeholm, som omhänderhar försäljningen av Skoghallsverkens kemiska produktion, söka vi yngre, kvalificerad kemist ingenjör. Sökande, som förutsätter äga industriell erfarenhet, bör ha goda språkkunskaper samt genom studier och/eller praktik förvärvad förmåga att leda och utveckla ett omfattande försäljningsarbete inom och utom landet. Fullständiga ansökningshandlingar ställas till
UDDEHOLMS AKTIEBOLAG
Skoghallsavdelningen — Försäljningsdirektören.
UDDEHOLM

HOBBY länken
Upplysningar 62 17 26, sikrast kl. 17—19.
MOTORTEKNIK — praktik-kvällar vid bilmotorn, börjar den 28 januari.
Några platser finns kvar i: TECKNING o. MÅLNING, MATTAGNING samt BOKBINDERIKURSEN "Hur skapas boken".

SKOLOR OCH UNDERVISNING
Se även efter text under rubriken "Skolor och undervisning"

TAG REALEN PÅ FRITID
Några platser lediga i nybörjarklasserna. Upprop fredag.
Helioskolan Exp. 9—20 (lörd. 9—15)
ERIKSBERGSGATAN 10
Tel. 11 75 32, 20 75 45, 11 40 16, 21 05 85. Begär prospekt!

Journalistutbildning
Ord. kv.-kurs, 3½ mån., börjar 2/2. Teori o. praktik 10:e verksamhetsåret. Hittills 85 elever till pressen. Även korrespondenskurs. Begär prospekt och uttal. 62 83 73, 10—14.30, 25 28 24 ett. 17. Adr. Box 188, Stockholm 1, FACKSKOLAN FÖR JOURNALISTIK.

KVÄLLSKURSERNA
börja denna o. nästa vecka
SPRÅK
Nybörjar- och forts.-kurser. Konversation i. infödda lärare.
Engelska, Spanska, Amerikanska, Brasilianska, Tyska, Ryska, Franska, Finska, Italienska, Svenska
HANDELSÄMNEN
Svensk och utl. affärskorr. Bokföring (även forts.-kurs) Handelslära
Svensk och eng. stenografi (nyb. och forts.-kurser)
Nybörjarkurser i tysk, fransk och spansk stenografi
Betyg efter 1 termin
Betyg och diplom efter avslutade kurser
Praktiska snabbkurser i engelska
Helioskolan
Eriksbergsgatan 10. Exp. 9—20 (lörd. 9—15)
Tel. 11 75 32, 20 75 45, 11 40 16 & 21 05 85
Anmälningar mottagas även per telefon

KURSVERKSAMHETEN
VID STOCKHOLMS HÖGSKOLA
ENGELSKA
cirklar börjar denna vecka. Alla stadier. Avgift: 25 kr.
Konversationscirklar för inföddа lärare:
Six Modern Authors — The Achievement of English Literature — English Film Circle — Amerikanska elitklar.
Anmälning av upplysningar.
Observatorielgatan 1, kl. 9.30—20. Tel. 31 01 22.
Begär specialprogram!

KURSVERKSAMHETEN
VID STOCKHOLMS HÖGSKOLA
HOLLÄNDSKA
Nybörjar- o. fortsättningsgrupper. Avgift: 25 kr.
Begär språkprogrammet!
Anmälningar och upplysningar
Observatorielgatan 1 kl. 9.30—20. Tel. 30 11 60, 30 11 64.

MODERSMÅLET, MATEMATIK
FYSIK Kvällskurser för realkomp på 1 år. KEMI
Ett eller flera ämnen efter fritt val.
Helioskolan
Eriksbergsgat. 10. Exp. 9—20 (lördagar 9—15).
Tel. 11 75 32 ● 11 40 16.

POPPIUS JOURNALISTSKOLA
Rektor: Redaktör Set Poppius.
VARKURS den 1 febr. Praktisk och teoretisk undervisning. Kvällskurser. KORRESPONDENSKURS på grundval av Set Poppius lärobok Journalisten. Begär prospekt. Upplysn. exp. Gotvargatan 5, Stbhm, Tel. 53 27 27.

KURSVERKSAMHETEN
VID STOCKHOLMS HÖGSKOLA
"NYTTIGT och ROLIGT"
Hur framställes tryckssker? — Vem var min farfars far? — Är Gallup en bluff? — Kropp och själ — Med penna, sax och klistertburk — Saknar ni självkänsla? — Hur läser ni tidningen? — Ht ordförande!
börjar 31 jan.—4 febr. Avgift: 20 kronor.
Begär specialprogram!
Observatorielgatan 1 kl. 9.30—20. Tel. 30 11 60, 30 11 64.

Mäster-Olofsgårdens Studieverksamhet
Storgret 7. Tel. 10 65 30 och 20 56 16.
ETT FATAL PLATSER FINNES I FRANSKA (som pågått en termin).
KNYPPLING, MATLAGNING (finare), MODELLERING, TRASLJÖD.

Två ultramoderna mindre Lägenheter,
en på rum, matrum, kök, 5 tr. Östermalm nära Dramaten, tre garagelägenheter, den andra rum, liten kök, svalkov, Kungsholmen, Arbogav. 1,500, resp. 700 kr. I uthyrde ömk. 3—4-rumslägenhet, modern, centralt. Sv. t. "Snarast — 617 — M:r", Dagens Nyheters Huvudkontor.

10.000 kronor
kontant önskas låna för inköp av exposes och skrivmaskin med 8 rsg. räkenummer. Betryggande säkerhet lämnas i 3,5 tons lastbil Ford V 8 -38. Ränta och amortering enligt överenskommelse. Sökanden kan lämna de bästa referenser efter 15 år i statens tjänst. Svar till "Abschlist — 32 år", Dag. Nyh., Sturegian.

August Strindberg
Hundraårsminnet
AUGUST STRINDBERG
Från Fjärdingen till Blå tornet
Ett brevurval 1870—1912 sammanställt av TORSTEN EKLUND
"Ett berydelsefullt och oundgängligt komplement till hans samlade skrifter... Varje vän av Strindbergs våldsamt rikt fasserterade författarskap måste finna både nöje och intresse i detta brevurval."
Ivan Paulí i M:T
"Den mest fängslande svenska bok som kommit ut efter Strindbergs död."
Elis Andersson i G-P.
16:—, inb. 20:—.
BONNIERS

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.